

AMERIKANSKI SLOVENEĆ

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resenco — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DE LAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU. — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO.
— ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRIJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRAŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (No.) 141.

CHICAGO, ILL., TOREK, 24. JULIJA — TUESDAY, JULY 24, 1928.

LETNIK XXXVII.

Vstaja na Portugalskem udušena. - Nemiri na Kitajskem.

TRIJE PORTUGALSKI VSTAŠI UMORJENI, NAD ŠTIRI
DESET RANJENIH. — UPORNE VOJAKE SO PODP
RALI CIVILISTI. — VEČ KOLOVODIJ JE V ROKAH
OBLASTEV.

Lisbona, Portugalska. — Revolucionarno gibanje med portugalskimi vojaki ni ostalo brez posledic. Iz San Jorge trdnjave so v petek zagrmljeni trije topovski strelji, dogovorno znamenje za upor, ki pa je trajal le malo časa. Vladiv zveste čete so maskočile uporniško trdnjava in po bitki, ki je trajala vso noč se je podala. Vstaši so imeli tri mrtve in nad štirideset je bilo ranjenih. Trdnjava je padla v roke zvezničem četam v soboto ob 8:30 zjutraj.

Tako je bitki je zavladal zopet mir, kot bi se ne bilo nicensar zgodilo. Več voditeljev revolucionarnega gibanja so zaprli in policija zasleduje druge, ki so na sumu, da so v zvezi z uporniki. Med aretranci je tudi kapitan Conclaves, povelnik garnizije, ki se je uprla in dva njegova posredniki. Precejsnje število civilistov je bilo na strani upornikov.

Revolucionarji so se vračali, kakor navadno pri takih prilikah. Bilo jih je premajhno število, zato niso bili kos nalogi. Računali so na izdatnejšo pomoč izven trdnjave, katere pa ni bilo. Pač je bilo nekaj civilistov oboroženih z bombami in puškami, ki pa se niso mogli dolgo ustavljal izurjenim vojaškim četam. Civilisti so zastrašili ceste in metalni bombe skozi okna v policijske barake. Ko so voditelji upornikov uvideli, da ne bodo kos nalogi, so poslali iz trdnjave močno četo, ki je napadla barake republikanskih straže. Napadci so bili vrženi nazaj in premagani, nakar se je trdnjava podala.

DVOJNI UMOR.

Doktorca ustrelila svojega soproga in neko žensko, kateri je bil naklonjen. — Morilka je sama šla na policijo in se podala.

Norristown, Pa. — Dr. Virginia Alvarez Hussey je prišla na takajšnjo policijsko postajo z revolverjem, katerega je izročila možem postave in izpovedala, da je umorila svojega soproga in neko drugo žensko. Doktorca je stara 32 let. Pred dvemi tedni je bila še v West Philadelphia bolnišnici za ženske, kjer je delala in pomagala z denarjem svojemu soprogu, ki je pisal novele za ameriške magazine.

Doktorca so takoj vtaknili v ječo, kjer jo je preiskal zdravnik in ugotovil, da je zelo neravnosa. Ker po njeni izpovedi niso našli trupel soproga in ženske, menijo, da je izvršila umor le v svoji domišljiji. Izpovedala je sledče: "Videla sem drugo žensko v avtomobilu z mojem možem. Krimi je zavrela, seboj sem imela revolver, katerega sem si izposodila pri moji prijateljici. Črno je postal pred mojimi očmi. Dva strela sem oddala na moža tri pa na žensko. Tru-

RAZMERE NA KITAJSKEM

V Šantungu je bilo ubitih več Japoncev in Kitajcev. — Ostanki severnih čet se upravo. — Napete razmere v Šantungu.

Šanghaj, Kitajsko. — V vzhodnem delu Šantungske province se je bil boj med ostanki vojakov severne armade in Japonci, ki stražijo Šantungsko železniško progo zahodno do Tsintau. Na japonskih kitajskih strani je bilo več mrtvih in veliko število ranjenih.

Neko japonsko poročilo se glasi, da je prišlo do spopada radi tega, ker se je uprl oddelek ostankov severnih čet brojč 1800 mož poveljniku, ker je prisil v japonsko econo ob železniški progi. Japonci so takoj nanje odpri ogenj. Po hudi bitki so bili Kitajci vrženi nazaj.

V Šantungski provinci so razmere zelo napete. Tam je sedno 5000 japonskih vojakov za barikadami, in sicer v trgovskem ozemlju Tsinana. Tamkajšnji hribi so vsi polni kitajskih banditov, ki napadajo mesta in vasi ter s plemenom pobegnijo v gore. Banditi so najbolj aktivni v onem delu ozemlja, ki je brez gospodara — "No Man's land" in leži med japonskimi postojankami in krajem, ki je pod oblastjo nacionalistov.

BOMBA V AVTOBILU.

Rockford, Ill. — Vernon W. Plager, star 32 let, je sedel v avtomobil, da bi se odpeljal, v tistem trenutku pa eksplodira bomba, ki jo je nekdo položil na skrivnem v vozilu. Avtomobil je razneslo in Plager je za poškodbami kmalu nato v bolnišnici umrl. Pred smrtnjo je še rekel s slabim glasom: "Paul Reed je to naredil." Plagerja je vrglo 14 čevljev visoko v zrak in je le čuda, da bi ni bil na mestu mrtv.

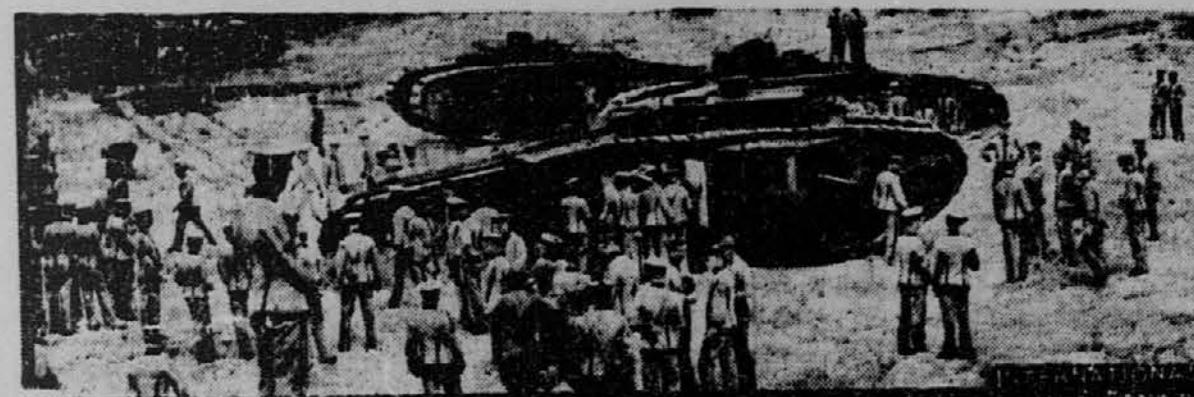
Aretirali so tudi Mrs. Plager, staro 22 let, ki je ostala vzdova s petletno hčerkijo. Izpušili so jo, ko so jo zaslil. Lansko leto sta Mrs. Plager in Reed, ki je zdaj pod ključem, obegnila, a so ju prijeli in priveli nazaj v Chicago, nakar se je žena vrnila k možu. Reed je star 30 let.

ZRAČNA POŠTA IZ NEW YORKA V PEKING.

New York, N. Y. — Neko podjetje namerava vpeljati zračno poštno službo iz New Yorka v Peking na Kitajsko. Vilhalmur Stefason pravi, da bi se s tem prikrajšala pot za 3500 milij, katero prevozi parnik. Iz New Yorka v Peking bi se prišlo z letalom v štirih dneh.

plo moža je padlo iz avtomobila v grmovje pri reki. Nato sem šla na cestno železnico in se odpeljala v Norristown.

40-TONSKI TANKI V CAMP MEADE, MARYLAND.

Na sliki vidimo 40-tonске tanke v Camp Meade, Maryland. Te dni so se vršile velike vaje s tanki, katerih so se udeležili tudi člani West Point Military akademije.

PROTI TRIANONSKI REVIZIJI.

Čehoslovaška inozemska kampanja je bila potreben predpogoj za osvoboditev. — Je proti vsaki kršitvi mej, dočleni po pogodbi.

Praga, Čehoslovaška. — Tedeni se je v Pragi vršila manifestacija čehoslovaških legjonarjev. Bilo je vse polno inozemskih gostov, med njimi delegati iz Jugoslavije s slepim majorjem Lovričem, dalje delegacije iz Romunije, Amerike, Avstrije, itd. Na staromestnom trgu je bila udanostna slavnost čast predsedniku Masaryku. Tam so imeli nagovore Masaryk, vojni minister Udržal in bivši ministr Marković. Povdarijali so, da rešitev države temelji na mirovnem delu. Mir želimo ne iz slabosti, temveč iz prepričanja, da je ureditve povojne Evrope napredek napram predvojnu stanju, ker je dana možnost, da se morebitni nesporazumi odstranijo z lojalnim sporazumom med drugim tudi rekel, da dobiva Jackie že zdaj ženitne ponudbe. "Please Mr. Coogan, may I marry Jackie", pisma take vsebine dobiva Jackijev oče.

Appleton, Wis. — Sodisce je oprostilo L. B. Underwooda, starega 35 let, ki je ustrelil Raymonda Fransway, misleč da je bandit.

Cape May, N. J. — Partnik Culberson je kolidiral s čolnom obrežne straže; dva stražnika sta utonila, pet se jih je rešilo.

New York, N. Y. — John F. McCabe, star 25 let, je ubil v Bronx okrajinjetnišnici dva pažnika, nakar je hotel pobegnil, ker mu ni uspelo, se je ustrelil.

Philadelphia, Pa. — Prohibicijski agentje so v Stanton hotelu zaplenili vina in žganja v vrednosti \$100,000.

Riga, Latvija. — Pri vojaških vajah bližini glavnega mesta Kovno na Litvinskem sta se smrtno ponesečila dva vojaška letalca, dva sta pa zabilo težke poškodbe.

OKROG SVETA V 24 DNEH.

New York, N. Y. — Capt. Charles B. D. Collyer, pilot in John Henry Mears, pisatelj, sta v nedeljo zvečer pristala v New Yorku na Battery in končala potovanje z letalom okrog sveta, za katero sta porabila 28 dni, 15 ur in 9 sekund ter s tem pobila vse doseganje rekorda.

STRELA UDARILA V ČOLN; DVA MRTVI.

Petu, Ill. — Thomas Parker, star 23 let in Harold Kramer sta se s čolnom vozila po Illinoiski reki, nastala je nevihta in strela je udarila v čoln, oba moža sta bila na mestu ubits.

KRIŽEM SVETA.

Managua, Nicaragua. — Tekom enega meseca se je podalo vojaškim oblastim v Nikaragui 547 Sandinovih upornikov. V petek je odložilo orožje 114 mož.

Chicago, Ill. — Enajstletna Emily Manlove se je igrala v bližini železniške proge na Kenilworth kolodvoru. Zagrabil jo je vlak in treščil pod kolesje, bila je na mestu mrtva.

St. Louis, Mo. — Leon Callanan, star 13 let, je rešil neko mater in štiri otroke, ki so se potapljali. Leon je dober plavč in je že lanskoto letu rešil nekega dečka gotove smrti v vodi.

Omaha, Neb. — Wabash

tovertorni vlak je skočil s tira v bližini Mineola, Iowa; štiri železniški uslužbenici so prišli ob življenje.

Chicago, Ill. — Jackie

Coogan, znameniti kino igralec, ki je zdaj star 18 in pol leta, se je tudi na potu v Detroit ustavil v Chicagu. Porčevalcem je njegov oče med drugim tudi rekel, da dobiva Jackie že zdaj ženitne ponudbe. "Please Mr. Coogan, may I marry Jackie", pisma take vsebine dobiva Jackijev oče.

Appleton, Wis. — Sodisce je oprostilo L. B. Underwooda, starega 35 let, ki je ustrelil Raymonda Fransway, misleč da je bandit.

Cape May, N. J. — Partnik Culberson je kolidiral s čolnom obrežne straže; dva stražnika sta utonila, pet se jih je rešilo.

New York, N. Y. — John F. McCabe, star 25 let, je ubil v Bronx okrajinjetnišnici dva pažnika, nakar je hotel pobegnil, ker mu ni uspelo, se je ustrelil.

Philadelphia, Pa. — Prohibicijski agentje so v Stanton hotelu zaplenili vina in žganja v vrednosti \$100,000.

Riga, Latvija. — Pri vojaških vajah bližini glavnega mesta Kovno na Litvinskem sta se smrtno ponesečila dva vojaška letalca, dva sta pa zabilo težke poškodbe.

OKROG SVETA V 24 DNEH.

New York, N. Y. — Capt. Charles B. D. Collyer, pilot in John Henry Mears, pisatelj, sta v nedeljo zvečer pristala v New Yorku na Battery in končala potovanje z letalom okrog sveta, za katero sta porabila 28 dni, 15 ur in 9 sekund ter s tem pobila vse doseganje rekorda.

STRELA UDARILA V ČOLN; DVA MRTVI.

Petu, Ill. — Thomas Parker, star 23 let in Harold Kramer sta se s čolnom vozila po Illinoiski reki, nastala je nevihta in strela je udarila v čoln, oba moža sta bila na mestu ubits.

RIM IN NETTUNSKIE KONVENCIJE.

V Rimu so sprijaznili z misijom, da nettunske konvenции še ne bodo ratificirane.

Za podaljšanje prijateljskega pakta.

Beograd, Jugoslavija. — Gleda na težko notranjepolitično situacijo v SHS razpravlja merodajni krogri v palači Chiggi, tako piše beografska politika, možnost odgovrite ratifikacije nettunske konvencije v Beogradu. Rim se je sprijaznili z misijom, da bo treba na ratifikacijo nettunske konvencije še nekoliko počakati, dokler se ne urede razmere v kraljevini SHS, ker v Rimu nikakor ne žele, da bi bile konvenции ratificirane brez sodelovanja Hrvatov odnosno prečanova.

V slučaju, da pride v sporazumu z Italijo do odgovornosti, da ne bosta delata.

Beseda je dala besedo, prišlo je celo do dejanskega sporadna med očetom Nagličem in fantom Pipanom; ostali so ju razdvojili in je prešlo brez hujšega. Naglič se vendar ni hotel pomiriti, v svoji razburjenosti in užaljenosti je postajal celo agresiven in nadležen. Sporekel se je celo z gostilničarko in jo celo enkrat zagrabil za lase. To je bilo za fante dovolj. — Brez besede so ga pograbili ter ga postavili na cesto pred hišo. Nato so se za njim zaprla vrata ...

Strašen zločin iz osvete.

Naglič je to početje mlajših fantov kot starejšega, oženjenega moža naravnost razkačilo. V njem je dozorel sklep, da se temeljito osveti ...

Odšel je naravnost domov v svojo delavnico, ki leži ob isti cesti, kakih 200 m niže gostilničar na Hrastjem. Po lestvi je zlezel v podstropje ter tam vzel puško karabinko in municijo, ki jo je bil ob prevratu prinesel od vojakov.

Tako oborožen se je vrnil Naglič nazaj pred gostilno ter čakal svojih žrtv. Kmalu je izstopil kmečki fant Franc Perčič ter zagledal v čisti mesečini Nagliča s puško. Sluteč njegovo nakano, je stopil Perčič bližje, rekoč:

"Kaj počenjaš s puško?"

"Tebi, ker svra prijatelja, ne bom nič napravil, a vse druge bom postreli!"

"Rekar, nikar ne delaj tega, ga je pomirjeval Perčič. Posrečilo se mu je, da ga je spravil proč od gostilne, nakar se je vrnril k tovaršem v gostilno ter jih opozoril, da ima Naglič pu-

ščeno.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče napraviti cene določevali. Merodajni so cene dneva, ko denar sprejemamo.

Naknadno se izvršujejo po počti ali

zbrojno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNI

POŠILJATELJ VZDAREV

NA KRAJU.

Pismo in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,

446 W. 42nd ST. NEW YORK. N. Y.

Iz Jugoslavije.

STRASNA OSVETA POSESTNIKA JANEZA NAGLIČA, KI JE V PREBAČEVEM NAD KRAJEM USTRELIL TRI KMEČKE FANTE. — KO

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The First and the Oldest Slove-
nian Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, po-
nedeljnikov in dnevor po praznikih.

Izdaia in tisk:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredalnika in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	2.50
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
For one year	\$5.00
For half a year	2.50
For one year	\$6.00
For half a year	3.00

POZOR.—Številka poleg vašega naslova na listu znači,
do koder imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker
s tem veliko pomagate listu.

DOPISI vašnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtek dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vraca.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Ali dobimo nov koledar?

Vsaka reforma, zboljšanje, ni reforma, a mnogokje je reforma nujno potrebna. Reforma pa ima že v svoji naravi želo nasprotovanja, kar je pri človeški naravi pač umevno. Eden ne vidi razlogov za reformo, drugi se drži rad starega tira, tretjemu reforma mrzi...

Vse to se uresničuje pri poizkusu reformirati, zboljšati naš koledar, ki je vsaj v večjem delu civiliziranega sveta v veljavi. Sedanj koledar je bil že reformiran po papežu Gregoriju leta 1582, in je precej v skladu z astronomičnim koledarem, dasti ni popolnoma natanek. Ima pa svoje hibe pri sedanji razpredelitvi posebno na ekonomskem polju.

Pri Ligi narodov je bil postavljen poseben odbor, ki naj preštudira zboljšanje koledarja in sestavi primerne predloge. Tako je se pokazala težava pri — reformi. Pričakala se je prava babilonska zmesnjava. Baje je pri tem odboru kar nad 300 različnih predlogov.

Ako se razpravlja o taki ali kaki slični stvari v zboru, kakšen je Liga narodov, kjer je toraj mnogo glav, je zelo težko priti do kakške definitivne uspeha, ker vsak ima svoje posmiske, in od svojega mnenja nihče rad ne odstopi.

Pravoslavni se poslužujejo še julianskega koledarja, ki je zaostal že za 14 dni. Dotični krogi, to prav dobro vejo, a se kar ne morejo odločiti za kako reformo. V Rusiji je novi režim kar diktiral, kar je bilo najpametnejše, v Jugoslaviji so tuji poizkusili napraviti enoten koledar, pa ni šlo in ne bo lahko šlo, dokler bo več glav govorilo.

Tudi pri Ligi narodov vsaj dozdaj ni šlo, in je ostalo pri proučevanju in predlogih, uspeha ni bilo.

Reformá koledarja pa je nujno potrebna. Zdaj so stvar vzeli v roke bolj gospodarski krogi, ker je potreba na tem polju najbolj občutljiva, ampak najmanj dvomljivo je, če bo kaj uspeha in res pride do reforme.

Za zdaj je ta samole pojavi reforme od te strani in način, kako se misli koledar uravnati, da bi bolj odgovarjal vsakdanjim potrebam.

Tu v Ameriki se je sestavil poseben zbor, kateremu načeljuje znani George Eastman, izdelovatelj fotografskih aparatov iz Rochester, N. Y. Zbor ni oficijelen, uradno postavljen od amerikanske vlade, a baje ga je postavil naš tajnik, Kellogg, in sicer na poziv Lige narodov. Morda je Liga narodov obupala, in se obrnila na Ameriko, ki je res že marsikaj "sfiksata", cesar drugi niso mogli.

Priporočilo amerikanskega komiteja se bo baje upoštevalo z drugimi predlogi Lige narodov, sestavila posebna pogodba, in velesle se bodo povabilo, da pogodbo podpišejo.

Eastman je imenoval deset podoborov, ki naj preštudira mnenja iz obrtnih, trgovskih, finančnih, transportnih, znanstvenih, delavskih, poljedelskih, časniških, socialnih in ekonomskih krogov in organizacij, kakega mnenja so glede novega koledarja, ki bi obsegel 13 mesecev po 28 dni vsak.

Izrazil se je, da dozdaj ni nikakega nasprotovanja od nobene strani. Nadalje, da bi vzelko kake dve leti, preden bi se koledar dejansko mogel vpeljati.

Po mnenju narodnega odbora bi obsegal koledar sledeče prednosti:

1. Vsi meseci bi bili enako dolgi.
2. Tedenski dnevi bi vsigdar označevali mesečne datume (dates), in oboje bi se lahko zapisalo na čeških in časomerih (urah).
3. Mesec 28 dni bi natančno bil razdeljen na štiri tedne

ravnati nasprotja.

— Kaj bo z Overtonom?

— Očitajo mu, da je morilec množice.

— Detektivi ga spremljajo na vsakem koraku. In to je zaenkrat dobro. Ni se nam treba bati tajne jeze Japoncev.

— Overton je žrtev — je vdihnila teta.

— Ako bo vojna, bo prva skrb Japonske,

da se reši Overtona; ako pa mednarodna

komisija poravnava nasprotja, ga poklicijo

na odgovornost kot morilica množice.

— Tetka, ne plaši me! — je obledela Alice.

— Overtonov plinski regulator je v Na-

gasaku ubil več tisoč ljudi, kaker tudi Mu-

tsumihi Dsainov električni stroj ni prizane-

sel San Franciscu...

— Bili sta enaki katastrofi!

— Toda ali je dovoljeno povzročiti sa-

movojno tako katastrofe? I Mutsuhito

Dsain i Overton sta grešnika, velika greš-

nika in radi svojega strašnega čina bodeta

zakonjana pred svetovnim sodiščem...

— Vojska je neizogibna...

— Oče meni, da se morda posreči po-

nom?

— Zaenkrat tudi njega čuvajo, ko Over-

tona. Z ozirom na njune osebe sta bila iz-

dana enaka odloka. Oba sta izgubila stro-

je. Ali ne čita časopisov?

— Ne, — je rekla Alice bleda. — Vsa-

tega časopisnega poročila se bojim, v tako

čudno luč spravljajo mojo ljubezen. — Večji del mene krivijo radi katastrofe. — Toda ali sem res kriva?

— Ne, — je razmišljala teta Betsy, —

in vendar — je dvignila sive glavo. — Ker

ko si edalevila g. Mutsuhito Dsaina, si zelo

naglašala razliko med belo in rumeno raso.

Ali ni rekel takrat — bome videli?

— Dekletove ustnice so se stresle.

— Kaj hoče od mene, ta podli Japonec?

— Tetka Betsy menda vendar ne mislite, da

bil je žena k njemu?

— Sedaj je že pozno — je vdihnila teta

Betsy. — Preprije je končala usoda. Grem

pripravljati večerje...

— Kaj se je zgodilo z Mutsuhito Dsai-

nom?

— Zaenkrat tudi njega čuvajo, ko Over-

tona. Z ozirom na njune osebe sta bila iz-

dana enaka odloka. Oba sta izgubila stro-

je. Ali ne čita časopisov?

— Ne, — je rekla Alice bleda. — Vsa-

tega časopisnega poročila se bojim, v tako

čudno luč spravljajo mojo ljubezen. — Večji del mene krivijo radi katastrofe. — Toda ali sem res kriva?

— Ne, — je razmišljala teta Betsy, —

in vendar — je dvignila sive glavo. — Ker

ko si edalevila g. Mutsuhito Dsaina, si zelo

naglašala razliko med belo in rumeno raso.

Ali ni rekel takrat — bome videli?

— Dekletove ustnice so se stresle.

— Kaj hoče od mene, ta podli Japonec?

— Tetka Betsy menda vendar ne mislite, da

bil je žena k njemu?

— Sedaj je že pozno — je vdihnila teta

Betsy. — Preprije je končala usoda. Grem

pripravljati večerje...

— Kaj se je zgodilo z Mutsuhito Dsai-

nom?

— Zaenkrat tudi njega čuvajo, ko Over-

tona. Z ozirom na njune osebe sta bila iz-

dana enaka odloka. Oba sta izgubila stro-

je. Ali ne čita časopisov?

— Ne, — je rekla Alice bleda. — Vsa-

tega časopisnega poročila se bojim, v tako

čudno luč spravljajo mojo ljubezen. — Večji del mene krivijo radi katastrofe. — Toda ali sem res kriva?

— Ne, — je razmišljala teta Betsy, —

in vendar — je dvignila sive glavo. — Ker

ko si edalevila g. Mutsuhito Dsaina, si zelo

naglašala razliko med belo in rumeno raso.

Ali ni rekel takrat — bome videli?

— Dekletove ustnice so se stresle.

— Kaj hoče od mene, ta podli Japonec?

— Tetka Betsy menda vendar ne mislite, da

bil je žena k njemu?

— Sedaj je že pozno — je vdihnila teta

Betsy. — Preprije je končala usoda. Grem

pripravljati večerje...

— Kaj se je zgodilo z Mutsuhito Dsai-

nom?

— Zaenkrat tudi njega čuvajo, ko Over-

tona. Z ozirom na njune osebe sta bila iz-

dana enaka odloka. Oba sta izgubila stro-

je. Ali ne čita časopisov?

— Ne, — je rekla Alice bleda. — Vsa-

tega časopisnega poročila se bojim, v tako

čudno luč spravljajo mojo ljubezen. — Večji del mene krivijo radi katastrofe. — Toda ali sem res kriva?

— Ne, — je razmišljala teta Betsy, —

in vendar — je dvignila sive glavo. — Ker

ko si edalevila g. Mutsuhito Dsaina, si zelo

naglašala razliko med belo in rumeno raso.

Ali ni rekel tak

Tvoj nedeljski tovarš.**TEDENSKI KOLEDAR.**

- 29 Nedelja — Sv. Marta.
 30 Ponедelјek — Sv. Abdon in Senen.
 31 Torek — Sv. Ignacij Lojolski.
 1 Sreda — Vezi sv. Petra.
 2 Četrtek — Porcijunkula.
 3 Petek — Najd. Sv. Štefana.
 4 Sobota — Sv. Dominik.

Rev. K. Z.:

DEVETA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

9. pobinkoština: Jezus joka nad Jeruzalemom. (Lk. 19, 41—47.)

Berilo je iz pisma sv. Pavla apostola do Korinčanov, 10. poglavje, 6. do 13. vrste. Zgodbe stran 857.

Resen in važen je nauk današnjega berila in evangelijsa. O, da bi ga mi vši poslušali in si ga vzeli k srcu!

Greh je razčlanjenje božje. To je dejstvo, ki se ne da utajiti. Ker je razčlanjenje božje, upor proti Bogu, zato mora pa biti vsikdar tudi kaznjevan.

In da je greh vsikdar kaznjevan, hoče pa sv. Pavel danes povedati korintskim kristjanom in objednem tudi nam vsekemu. Na zgledih iz židovske zgodovine hoče dati svarilo vsem, ki misijo, da smejo grešiti brez kazni. "Bratje, nikar ne poželimo hudič reči, kakor so jih Judje poželeli!" ki se niso zmenili za božjo kazeno in se udali malikovalstvu, razuzdanemu življenju, nečistosti. "Zato jih je pa padlo en dan tri in dvajset lisoč," ko jih je zadela božja kazeno za to, in "so od kač poginili" drugi, in zopet drugi "bili pomorjeni od angelja pokončevalca". Bratje, mislimo na te zgodovinske strašne zgledje in bojimo se Boga, da se tudi nam kaj enako strašnega ne zgodii. Kazaj, vši ti zgledi so napisani "samo nam v svarilni zgled in nam v svarilu". Kazen boli. Boli, ko pada po nas biti božji. Peče, ko nas žge ogenj božje kazni in pokore greh. Toda kesanje takrat, jok takrat, je prepozen! Sedaj nam je vse to zapisano v svarilu. Naprej vemo, kaj nas čaka, ako grešimo. Ne bomo mogli potem dolžiti Boga krivičnosti in neusmiljenja, ko nas bo kaznjeval. Saj nas svari in opominja naprej, kaj nas čaka. Človek, zastonj je! Greha delati ne smeš! Bog je Gospodar. On ti to prepoveduje. Ce ga pa hočeš vključ tej prepovedi delati, ne pozabi, si s tem nakopavaš pa kazeno.

Res je, skušnjave k grehu so velike. Vsi jih imamo in jih bomo imeli celo svoje življenje. Toda "Bog je zvest, ki nas ne bo pustil skušati več, kakor jih moremo premagovati, temveč bo storil tudi s skušnjavo izid, da jo bomo zmagali". Treba nam dobre volje in pa rabiti božje pripomočke, katere nam sveta vera ponuja.

Evangelij sv. Luke 19. poglavje, 41. do 47. vrste. Zgodbe stran 439.

Gospod Jezus joka. Bilo je na cvetno nedeljo, ko je jezdil v slovenskem sprevodu proti mestu Jeruzalemu v svojo smrт. Tisoč so ga obdajali in mu kliali navdušeno slavo. On pa, "ko je mesto ugledal, se je razjokal nad njim, rekoč: O, da bi spoznalo tudi ti in zlasti ta svoj dan, kar je v tvoj mir! Zdaj pa je skrito pred vsemi očmi, ker prišli bodo dnevi na te in tvoji sovražniki te bodo obdali z nasipom in te oblegali in stiskali od vseh strani, in bodo v tla pomandrali tebe in tvoje otroke v tebi, in ne bodo pustili v tebi kamena na kamenu. To pa vse "zato ker nisi spoznala časa svojega obiskovanja".

Kako strašne besede!

Množica je vriskala in kričala in se ni zmenila za te njegove besede in še manj za njegove solze.

In vendar, o, ko bi ta množica bila spoznala pomen teh gremnih solz! O, ko bi bila razumela to strašno napoved! Razumela in spoznala bi bila gotovo tudi ta veliki čas "svojega obiskovanja". Pa ga ni! Kričala je dalje lahkoščljeno in živila dalje svoje grešno življenje in tako šla — strašnemu svetu koncu nasproti, svoji strašni kazni za greh.

Ko bi kaka ženska jokala, mati na primer. Saj ženske rade jokajo. Toda da joka možki in sicer tako resen mož, kakor je Jezus iz Nazareta. Kako veliki je moral biti uzrok za to! Grenko ne joka mož kar radi lepšega. Tehtni, veliki važni morajo biti uzroki, ki mu izstisnejo iz oči solze in sicer tako grenke solze, kakor so bile te Gospodove solze in sicer celo takrat, ko ga je vse slavilo, vse proslavljalo, vse mu "živo" klicalo.

Za mesto Jeruzalem ni bilo treba dolgo čakati, da se je vsa ta napoved do pičice izpolnila. O, kako strašno je takrat mesto Jeruzalem spoznalo strahoto te napovedane kazni! Kakor je kričalo v strašnem obupu, ko ga je oblegala rimska vojska, podirala njegovo obzidje, morila in pobijala njegove prebivalce in jih pribijala na križe, ko je strašna lakota in kuga morila po mestu in je ljudstvo gnala v obup in strašno grozoto. O, spoznalo je tedaj mesto besede Gospodove, pa je bilo prepozno. Kazen je prišla in moral je mesto čutiti na sebi vso njen strašno težo in vso strahoto. Krik obupnih src se je dvigal proti nebui iz mesta. Toda zastonj. Nisi hotelo poslušati svarila, nisi hotelo porabiti časa milosti, zavrnilo si božjo roko, hotelo si greh, sedaj pa trpi!

In mi grešni ljudje? O, tudi nad nami teko solze božje, ako smo v grehu. O, nič, prav nič nam ne pomaga, če na zunaj kričimo tudi slavo Gospodu. Le kričimo! Nič nam ne bo pomagalo, ako se ne odrečemo grehu. Tudi nam veljavajo iste strašne besede. Prečitaj jih, človek, še enkrat! Ce si v grehu, potem ti do pičice veljavajo. Kakor so bile te solze izjokane za mesto Jeruzalem, so izjokane enako za te. Kakor je veljavala strašna napoved do pičice za Jeruzalem, velja za te. Da, še več! Za greh te čaka tudi večna poguba. In to vidi Gospod. In kdo pozna bolje strašno nesrečo večne kazne za greh, kakor Gospod? In če ta Gospod joka strahu in groze in sočutja nad tem, kar te ima zadeti, za greh, o, kako strašno mora to biti! Gospod že ve.

O, varujmo, varujmo se greha. Zato "bratje nikar ne poželimo hudič reči, kakor so jih Judje poželeli! Vso to je zapisano nam v posvarilo."

Ce hočemo, pa poslušajmo to svarilo!

Nočemo? Tudi prav! Potem pa... "Skrito je pred vsemi očmi..." Amen.

Iz Julijanske Benečije in slov. Primorja.**DUHOVNIŠKO Vprašanje
V TRŽAŠKI ŠKOFIJI.**

Pod tem naslovom je objavljal "Piccolo" zelo obširen članek o tem vprašanju, ki je postal zlasti v zadnjem času silno preče. Po daljšem uvedu prinaša list pogovor, ki ga je imel z nekim visokim cerkevnim dostojarstvenikom, ki stoji zelo blizu tržaškega škofa Fogarja. Radi velike važnosti prinašamo članek v skoro dobesednem prevodu. Uvod se glasi:

eno teh razpuščeno samo radi tega, ker so našli med knjigami neko staro šolsko knjigo, v kateri se poveličuje Avstrija. Pri tem nekako pikro vprašuje, čemu imajo toliko proti knjigi, ko bi se vendar lahko spravili na pisatelje iste, ki so žive in čvrsti. (Ta opazka je imela v "Piccolo" vsaj odmev. Oglasila se je namreč neka učiteljica Almerigina iz Kopra, ki je v najozjem sorodstvu z nekim glavnim fašistovskim voditeljem in se skuša oprati svojega nekdanjega avstrijskega patriotizma.)

Problem duhovnikov in političnega delovanja, ki ga izvrsujejo v nekaterih delih Istre, je stopil v zadnjem času v posebno akutno fazo.

Ta problem je bil ponovno predmet proučevanja na naši strani, kajti od njegove postopne rešitve odvisi veliko političnega dobrobitja v obmejnih pokrajinih. Princip, ki smo ga pred kratkim postavili, je sledi: Do sedaj se je razmotrivalo vprašanje duhovnikov v čisto periferičnem značaju. Z drugimi besedami: Proučevali so se samo posamezni slučaji nezaželenih duhovnikov, ki so bili notorični slavofili in torek proti-italijani. Tako so bili odstranjeni politikanje in hujščaki ne da bi se s tem preprečila možnost, da bi se pojavi ponovil. Resnično še je zgodilo, da je bil duhovnik odstranjen, ker je bil osumljen političnega delovanja proti italijanskim interesom, pa je njegov naslednik, bodisi radi težke izbire ali drugega vzroka, kmalu pokazal iste tendence, kakor njegov prednik.

Po našem mnenju se mora zadeva razmotrovati z nekakrige osrednjega stališča, t. j. kot problem kurije. Prepričani smo tej resnici: Daj dobrski škof, da se smo posamezni slučaji nezaželenih duhovnikov, ki so bili notorični slavofili in torek proti-italijani. Tako so bili odstranjeni politikanje in hujščaki ne da bi se s tem preprečila možnost, da bi se pojavi ponovil. Resnično še je zgodilo, da je bil duhovnik odstranjen, ker je bil osumljen političnega delovanja proti italijanskim interesom, pa je njegov naslednik, bodisi radi težke izbire ali drugega vzroka, kmalu pokazal iste tendence, kakor njegov prednik.

Nato preide članek na pogovor z omenjenim cerkevnim dostojarstvenikom. Najprej navaja izjavo tega dostojarstvenika o katoliških organizacijah, in sicer:

"Dobro je, da ugotovimo tako, da ni slovenskih katoliških društev in tudi ne takih, ki jih tvorijo Slovani in izjemno redkih deklinskih Marijinih družb in ene mladeničke take družbe. Ta pa je včlanjena pri italijanski katoliški mladini in je imela že dobre narodne uspehe. Naš mladeniči se udeležujejo vedno vseh manifestacij našega življenja, ne da bi s tem storili le kak formalen akt, temveč da izražajo jasno mišljenje, ki ga nosijo v srcu."

Nato govori o razpustu znanih dveh katoliških društev v Kopru in ugotavlja, da je bilo

NA PRODAJ, novo 2 nadstr. poslopje, 5-5 sob., furnace ht., lota 35x125; malo vsoto takoj, ostalo na obroke M. Simundza, 6459 Archer Ave. — Phone Prospect 7035.

PRODAJ RADNI ODHODA v Evropskem posloju tri stanovanja po štiri sobe. Cena nizka. Blizu slov. cerkve na 22nd in Robey Sts., Chicago, Ill. Vprašajte pri Mitchell, 2054 W. 22nd Str.

VINKO ARBANAS
Edini slovenski cvetličar
v Chicago
Phone: CANAL 4340.
1320 W. 18th St. Chicago, Ill.

Vence za pogrebe, kopile za nevrate in vse v to stvarno spadajoče delo izvajajo točno po narodni. Dostava tem na dom.

Phone: CANAL 5803.

JOSEPH PAVLAK
PRVI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK
V CHICAGO

1814 South Throop Street Chicago, Illinois

Se pripočita Slovencem ob času pogrebov. — Mrtvilačica na temelju. — Automobili za vse slučaje, kakor sanitacije, kratek na pogrebe. — Na temelju vsega sedi in den.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

Asesment se pobira na seji samega od 10. do popoldne do 4. ure popoldne.

</

DŽUNGLA

— ROMAN IZ AFRIŠKIH PRAGOZDOV. —

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Toda gospod Filander ga ni imel časa poslušati. Moral je nositi na avto knjige in spet knjige, da bi med potom nemoteno nadaljeval svoje važne študije o prazgodovini človeštva.

Barba je jokala in si brisala solze s sijastim predpasknikom, Clayton pa je nem stal pri vratih in čakal. "Da bi se le še zadnji trenutek kaj pripetilo —!" Vsaka minuta zahude, se mu je zdelo, je bila njemu v prid.

Ko so je prikazala Ine, so jo koj vsi obsumili, le Clayton je ostal pri vratih. Govorili in vplili so vse vprek, da je skrajni čas da se najbrž pripravi. "Vlak bomo zamudili —!" se je hudoval Canler in jih priganjal, naj hitijo.

Ine se je ozrla za Trzanom, da bi ga predstavila.

Pa Trzan je izginil.

V šundru in nemiru odhoda ni imela časa misliti nanj. "Morebiti je pa bolje, da se je skril —", je pomisli.

V četrtri uru je bilo vse v redu. Svoje reči je pripravila že davi, drugega ni bilo treba ko naložiti kovčeve. Sicer pa se je itak mislila kmalu po poroki spet vrnila na farmo k očetu.

Strojci so zadrdrali, uslužno je ponudil Canler svoji zaročenki roko in jo peljal k vazu. Profesor Porter s knjigami, Filander s knjigami in kovčegi ter Clayton in Canlerjevi prijatelji so šli za njima.

Stopili so po veži in skozi glavna vrata.

Zunaj pred Canlerjevimi avtom je stal malorj akcij silnih pleč, z rokami prekrizanimi na prsih, ter malomarno pa s čudnim smehom na licu gledal svatovsko družbo.

Ine je pobledela. Vsa se je tresla.

Kaj namerava Trzan —?

Canler je gubal čelo.

"Kdo je tisti človek —?" je vprašal Ino. Ine ni odgovorila. Le huje se je še tresla. Vsak čas se je utegnil kaj zgoditi.

Canler je stopil k vozu. Pa neznanec mu je zastavil pot.

"Kaj želite?" se je Canler ozorno zadrl.

"Zahtevam, da daste gospodični Ino Porter besedo nazaj!"

Canler se je sirovo nasmejal.

"Mož, ste znoreli —? Kdo vam pa daje pravico, da —?"

Ni skončal.

Jeklena pest ga je pograbila za vrat, druga za pas in v hipu ga je dvignil orjaški neznanec visoko v zrak in ga tresel kakor psička.

Gostje so zakričali, Ine je za trenutek v nemri grozi zrla v Trzana.

Vedela je, da pomeni Trzanov nastop smrt Canlerjevo. In bala se je, bolj za Trzana kot za Canlerja. Stroge, hude kazni so bile na nasihe in uboj!

Priskočila je, da bi pomirila strašnega človeka.

Eden gostov jo je prehitel in planil nad Trzana, da bi mu iztrgal žrtve.

Pa en sam zamah z levo roko je zadostoval, da je odletel daleč v stran in se zavalil po tleh.

Tedaj je položila Ine svojo belo, nežno roko Trzana na ramo in mu pogledala v oči.

"Meni na ljubo, Trzan!" je prosila.

Prsti na Canlerjevem vratu so nekoliko odnehali.

Trzan je zrl doli v plašni lepi obraz Inin.

"Ali želite da ostanete pri življenu tale —?" je vprašal začuden.

"Želim da ne umre od vaših rok, prijatelj! Nočem, da bi bili ubijalec!"

Trzan je zrahil prste na Canlerjevem vratu.

"Ali jo odvezete od njene obljuhe? To je cene za vaše življeno!"

Canler je krčevito hlastal za zrakom in pokimal.

"Ali bodete takoj izginali odtod in je ne boste več nadlegovati?"

Spet je Canler pokimal in obraz se mu je krčil v smrtnem strahu.

Trzan ga je posadil v avto kakor otroka ter zapovedovalno mgnil vozaču, ki je le prerađ ubogal. Z vso brzino je šnil avto po griču navzdol.

Se v zadnjem trenutku pa se je Canler obrnil, dvignil pesti in z divjim obrazom grozil nazaj proti hiši.

V nemem strahu so gledali gostje prizor. Nične se ni genil, kakor okameneli so stali, tako jih je imel silni človek v oblasti.

Trzan je bil neoporečeno gospodar položaja.

"In vi drugi," je zapovedal, "ki ste prišli s Canlerjem, sedite v vaš avto in glejte da čimprej izginali! Pritljaga, kar je domače, pa ostane!"

Ubogali so, nobeden ni ugovarjal in v dveh minutah so stali pred hišo le še domači ljudi.

(Dalje.)

Naročite knjige iz seznama Naših knjig.

II. POVESTI IN ROMANI.

Slike. Ka. Meško. Zbirka kratkih, zanimivih črtic

Slovenska knjižica. 57, 58, 59.

snopici — Povesti s potovanja.

Korotanske povesti

Sorodstvo v prvem členu. Povest

Spake. Dr. N. Korun. Kratke, ve-

sele dogodnice

Stezosledec. Povest iz ameriškega

življenja

Svetloba in senca. Dr. Fr. Detela.

Kmetksa povest

Svetobor. P. Bohinjec. Povest iz

konce II. stoletja

Šopek samotarke. Manica Komana

novca. Kratke povestice

Trzan in svet. E. R. Burroughs.

Roman

Štiri leta v ruskem ujetništvu.

Jos. Gredina. Doživljaji vojnega

ujetnika

Taras Buliba. Povest iz Rusije.

Tarzan sin. E. R. Burroughs.

Roman

Tatči. Fr. Bevk. Povest samoob-

čocenca

Tihje jezerje. Povest za sloven-

sko mladino

Tik za fronto. D. Feigel. Kratke

črtice, vesele vsebine

Tokraj in onkrat Sotle ter tam

preko. Frid. Žolna. Domorodne

hudomušnice

Trenotki oddihha. Več zanimivih

povestih

Troke angelskih češčenj. Dr. Jos.

Vošnjak. Kmetksa povest

Tujski promet. Dr. Fr. Detela.

Dolenjska povest

Tunel. B. Kellermann. Zelo na-

pet roman

Turki pred sv. Tilenom. Julij Slap-

šak. Zgodovinska povest iz turških

časov

Valerija ali zmagovalni izhod iz

katakomb. Zgodov. povest

Venec slovenskih povestov. Prevo-

di iz raznih slovenskih jezikov.

5. knjiga. — Lux in tenebris lu-

lucet. — Moč ljubezni. — Že

zopet. — Glasovi iz groba.

Noč v gozdu. — Izdajalec.

Gozd sumi. — Dva husarja.

6. knjiga. — Crtec z ogljem.

Ta tretja. — Poroka po po-

moti

Vera. Olga Waldova. Roman iz

ruščine

Viljem Hauffove pravljice. — Fr.

Nedeljko.

V libijski puščavi. A. Conan Doyle.

V Petrograd. L. Stiasny. Poto-

pisne črtice

Vstajence. Rudolf Vrabi. Povest.

V tujih službah. A. Jirasek. Po-

vest iz češčine

Vzori in boji. Jože Dobec. Po-

vest po češčini

Zabavna knjižnica. XXIV. zvez-

ek. — Zločinci. — Madež. —

Mojster Roba. — Mladji zani-

karnežni lastni živopisosti. Ze-

lo zanimive povestice

Zadnja na gradi. Fr. Jaklič.

Zgodovinska povest iz ribnike

doline

Zadnja kmetka vojska. A. Šenova.

Zgodov. povest iz kmečkih

vstaj. I. 1573

Zadnja pravda. J. S. Baar. Češka

povest

Zapiski iz mrtvega doma. A. M.

Dostojevski. Roman. I. in 2.

del. Vsak del po

Zaročenca. A. Manzoni. Milanska

povest iz 17. stoletja

Zbirka narodnih pripovedek. J. P.

Planinski. I. in 2. zv. Vsak po

Zbrani spisi. Jos. Pagliaruzzi.

Krilan

Zgodba o nevidnem človeku. H.

G. Wells.

Zgodbe kraljevca Marka. — Fr.

Milčinski.

Zgodbe Napoleonevega huzara.

A. Conan Doyle. Zanimiv roman

iz francoskih časov

Zgodbe zdravnika Mužnika. Iv.

Pregelj. Zgodov. povest

Zgodbe napoleonskega vojaka.

Napeti vojni doživljaj francoskega vojaka

Zgodovinske anekdot. Dr. V. Sa-

ragon. I., 2. in 3. zv. Vsak po

Zločin v Orcival. E. Gaborian.